

Els republicans intenten frenar l'ocupació franquista volant els ponts

L'estratègia es va utilitzar a Roda de Ter, Sant Quirze, Ripoll i Sant Joan de les Abadesses

El pont de "Ripoll al coll de Coubet", destruït pels republicans. Foto: ACRI

La fi de la Guerra Civil a Catalunya era imminent fa 75 anys però [l'ocupació del Ripollès](#) una de les darreres comarques controlades pels republicans, va ser molt lenta. Ho explica tant la prudència de l'exèrcit franquista com l'intent de resistència republicana, sobretot per facilitar la retirada. **elRipollès.info** s'afegeix a la commemoració amb una sèrie de reportatges sobre el [75è aniversari de la fi de la Guerra Civil a la comarca publicant una versió adaptada dels articles d'Antoni Llagostera](#), president del Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès.

Una estratègia a la desesperada

El 5 de febrer de 1939 les tropes del requetè van entrar a la comarca conquerint l'extrem sud-oest, la població de Palmerola. L'endemà van caure Viladonja i les Llosses mentre que el 7 de febrer va ser el torn de Ripoll, només dos dies després del [quart i darrer bombardeig aeri](#). El 8 de febrer l'avanç es va concentrar cap al Freser -amb l'ocupació de Campdevànol i Ribes de Freser- mentre que l'endemà l'expansió franquista va ser pràcticament total amb la caiguda de Sant Joan de les Abadesses, Vallfogona i Sant Pau de Segúries per l'est i Bruguera, Queralbs i Pardines per l'oest.

L'avanç franquista era especialment lent a l'eix del Ter on els republicans van optar per fer volar ponts tant a Osona com al Ripollès. Una ordre de l'alt comandament de l'exèrcit, el general Rojo, que es va executar en punts com Roda de Ter, Sant Quirze de Besora, Ripoll i Sant Joan de les Abadesses. A la capital del Ripollès les voladures van afectar la majoria de ponts: el de Barcelona, el de l'Estació -o com diuen les fotos de l'època de Ripoll a coll de Coubet- i, molt especialment el del ferrocarril transpirinenc, que aleshores encara es deia així. La voluntat era clarament de crear un línia defensiva de resistència, aprofitant el pas del riu més cabalosos. Una intenció que malgrat no resultar exitosa sí que va aconseguir alentir molt la marxa de les tropes autoanomenades «nacionals».

Cal destacar la voladura el 8 de febrer de 1938 de l'arc central de pont medieval de Sant Joan de les Abadesses, anomenat popularment com a pont Vell. Havia estat construït sobre el Ter els anys 885 i 1128, en estil romànic aquesta darrera data, i remodelat el 1309 en estil gòtic. Malmès pel terratrèmol de la Candelera de 1428 va ser de nou reconstruït. Amb el seu arc central, de 29 o 33 metres de llum i una fletxa de 24 m, era el més ample dels ponts medievals de l'Estat.

La reconstrucció del pont Vell de Sant Joan no va arribar fins al 1972-1976. Durant aquests treballs es van trobar proves definitives dels seus orígens romànics. La restauració va fer-se amb un arc central gòtic, deixant les petites arcades del pont romànic.

El pont del Transpirinenc va ser inutilitzat pels republicans. Foto: ACRI